

EU Strategie KNB 2021-2024

De EU Strategie van de KNB is een strategisch document dat de basis vormt voor de uitvoering van de Europese Public Affairs activiteiten door de KNB, zowel richting externe stakeholders als richting haar eigen leden. De strategie is geformuleerd door de Afdelingen Public Affairs & Communicatie en Praktijkzaken en vertaalt de Strategische Agenda Notariaat 2020-2025 naar een Europese context. Bij de vorming van de strategie is er veel aandacht besteed aan de betrokkenheid van de KNB bij de Europese koepelvereniging CNUE (Council of the Notariats of the European Union) en de beleidsprioriteiten van de Europese instellingen in het mandaat 2019-2024.

De EU Strategie bestaat uit de volgende onderdelen:

- 1. Missie en waarden KNB*
- 2. Europese visie KNB*
- 3. Strategische Europese doelstellingen*
- 4. Beleidsprioriteiten en -boodschappen*
- 5. Relevante EU stakeholders*
- 6. Interne betrokkenheid KNB organisatie*

1. Missie en waarden KNB

De missie en waarden van de KNB vormen de grondslag voor de EU Strategie en geven vorm aan het externe optreden van de organisatie. De vragen die hierbij centraal staan, zijn 'Wie is de KNB?' en 'Waar staat de KNB voor?'.

Missie

"De notaris biedt duidelijkheid en vertrouwen door te adviseren, rechtshandelingen te certificeren en te registreren. De notaris stelt zich ondernemend op om zijn rol als adviseur en gids in de samenleving te vervullen."

Gebaseerd op de Strategische Agenda 2020-2025, vertegenwoordigt de KNB het Nederlandse notariaat dat laveert tussen haar wettelijke en maatschappelijke rol in een veranderende maatschappelijke context. Gezien de diversiteit onder haar leden, vindt ze hierbij een balans tussen haar rol als uitvoerder van een overheidstaak enerzijds, en het ondernemer zijn anderzijds.

Waarden

De KNB staat voor:

- Een integer, bekwaam, en onafhankelijk notariaat;
- Een hybride aanpak van het notariaat met sleutelrol voor:
 - Gedegen juridische expertise in haar kennisdomein;

- (H)erkenning van de notaris als vertrouwenspersoon bij juridische vraagstukken en rechtsbescherming;
- Het invullen van de functie van juridisch partijadviseur gebruik makend van nodige digitale instrumenten;
- Een nauwe samenwerking met ketenpartners en tussen leden onderling;
- Een permanent lerend notariaat gericht op de menselijke maat en in een digitaliserende samenleving;
- Een aangepast regelgevend kader dat structuur biedt voor een digitaliserende werkomgeving.

2. Europese visie KNB

De Europese visie van de KNB zet uiteen met welke bril de KNB naar de EU kijkt. De vragen die hierbij centraal staan, zijn 'Wat is het belang van de EU voor de KNB?' en 'Welke rol ziet de KNB voor zichzelf in het Europese speelveld?'.

De **basishouding** van de KNB tegenover de EU wordt in grote mate bepaald door bestaande nationale monopolies. Deze monopolies kunnen gerechtvaardigd worden door de prijs-kwaliteit verhouding van de aangeboden diensten door het notariaat. Daarnaast geeft de (verregaande) mate van deregulering van het Nederlandse notariaat, zeker in vergelijking met andere Europese landen, de KNB een comfortabele(re) positie ten aanzien van Europese samenwerking. Dit betekent dat nationale monopolies en posities belangrijk blijven, maar dat de KNB ook de meerwaarde van een pragmatische Europese samenwerking erkent.

De visie van de KNB wordt vertaald naar de volgende uitgangspunten van de KNB in Europees verband:

- **Harmonisatie** is in beginsel gewenst ondanks fundamentele verschillen in wetgeving, aangezien dit kansen biedt voor het Nederlandse notariaat. Uiteindelijk kunnen op deze wijze Nederlandse notarissen eenvoudiger grensoverschrijdend hun diensten aanbieden.
- **Digitalisering** is een rode draad door de Europese notariële thema's. De KNB zet in op digitalisering van de beroepsgroep en is een voorstander van verdere Europese harmonisatie op dit vlak om grensoverschrijdende samenwerking te vergemakkelijken.
- **Europese gidsrol:** De KNB kan, gezien haar ervaring met deregulering op Nederlands niveau, een gidsrol nemen binnen de CNUE en het bredere Europees debat hierover. Hierbij kan de KNB, mogelijks samen met andere (deels) gedereguleerde landen, duidelijk maken dat een meer verregaande marktwerking het notariaat ook ten gunste kan zijn.

3. Strategische Europese doelstellingen

De strategische Europese doelstellingen van de KNB behelzen de organisatorische doelstellingen van de KNB. Ze zijn nauw afgestemd op de nationale strategische agenda van de KNB en hebben specifiek oog voor de visie en capaciteit van de KNB en de activiteiten van CNUE. Daarnaast bieden ze de organisatie een basis voor het identificeren en prioriteren van concrete kansen en bedreigingen in een veranderende beleidscontext.

De vraag die hierbij centraal staat, is 'Wat wil de KNB bereiken met haar activiteiten in en rond Brussel?'.

De voornaamste strategische Europese doelstellingen van de KNB zijn:

- **Voorbereid zijn** op aankomende relevante Europese wet- en regelgeving, met name het vermijden van verrassingen in Europees beleid door een alomvattend vizier te hebben op Europese beslissingsprocedures in de voor de KNB relevante beleidscontext;
- **Strategisch interpreteren en duiden van Europese beleidsontwikkelingen** in het kader van KNB's beleidsprioriteiten om zowel de KNB zelf als haar leden te kunnen informeren over de mogelijke impact ervan op het notariaat en daarbij prioriteiten aan te brengen;
- **Identificeren van concrete bedreigingen en kansen** binnen de beleidsprioriteiten voor de KNB om, hetzij individueel, in het kader van de CNUE of in samenwerking met andere partners, het regelgevend kader waar mogelijk te beïnvloeden en zo af te stemmen op de beleidsprioriteiten van KNB;
- **Opzetten van duurzame en/of ad hoc partnerschappen** met gelijkgestemde organisaties in het Europees speelveld ter beïnvloeding van Europees beleid;
- **Onderhouden en verbeteren van de reputatie** van het (Nederlands) notariaat en het inzichtelijk maken van diens inhoudelijke toegevoegde waarde aan beleidsmakers;
- **Communiceerbaar maken van de activiteiten** van de KNB (en de CNUE) richting de leden en het bestuur van de KNB.
- **Zorgen voor deskundigheid van het notariaat in Europese zaken**, door al dan niet grensoverschrijdende cursussen, deels mede gefinancierd door de Europese Commissie.

4. Beleidsprioriteiten en -boodschappen

De beleidsprioriteiten- en boodschappen van de KNB zetten de inhoudelijke prioriteiten van de KNB uiteen en zorgen ervoor dat de organisatie extern efficiënt en effectief kan optreden, rekening houdend met haar capaciteit.

De vragen die hier centraal staan zijn 'Welke dossiers zijn prioritair en welke dienen enkel gemonitord te worden?', 'Voor welke dossiers wil de KNB de CNUE inzetten en waar wil ze individueel optreden?', en 'Wat is cruciaal voor de KNB in concrete beleidsvelden?'.

De KNB richt zich in haar Europese activiteiten op de volgende **overkoepelende thema's** (zie ook Annex):

Digitale dienstverlening	Digitalisering recht	Grensoverschrijdende samenwerking	Fraude-preventie	Regulering van het beroep 'notaris'
--------------------------	----------------------	-----------------------------------	------------------	-------------------------------------

Binnen de verschillende thema's heeft de KNB concrete (lopende of aankomende) dossiers geïdentificeerd. Per dossier wordt een onderscheid gemaakt in prioritering. In principe sluit de KNB zich nauw aan bij de (lobby)activiteiten van de CNUE en doet het ook beroep op diens informatievoorziening. Echter zal de KNB voor kwesties die een directe impact hebben op de KNB of waar de KNB een mogelijks (deels) afwijkende houding heeft van de CNUE, individueel voorzien in haar informatievoorziening en lobbyactiviteiten.

Er wordt een onderscheid in **prioritering** gemaakt in de volgende aflopende volgorde:

1. Lobby als KNB	2. Lobby via CNUE	3. Monitoring als KNB	4. Monitoring via CNUE	5. Geen prioriteit
------------------	-------------------	-----------------------	------------------------	--------------------

De prioritering van dossiers wordt ondergebracht in een **dynamisch dossieroverzicht** waarin informatie vervat zit over de doelstellingen van (aankomende) wetgeving, de impact ervan op KNB, de activiteiten van KNB (zowel via CNUE als individueel) evenals de relevante stakeholders op Europees niveau. Dit overzicht is een levend document en wordt geüpdatet aan de hand van de activiteiten van de CNUE, de activiteiten van KNB's bureauleden binnen de CNUE, evenals informatievoorziening door een extern bureau.

De **kernboodschappen** van de KNB op haar prioritaire dossiers zetten de kernpositie van de KNB neer binnen de bovengenoemde thema's. Deze positionering kan gebruikt worden in haar extern optreden richting Europese beleidsmakers. Samen met de eerder vermelde prioritering kan dit per thema teruggebracht worden tot volgend overzicht:

Thema 1: Digitale dienstverlening

1. Lobby als KNB op eID	2. Lobby via CNUE	3. Monitoring als KNB digitaliseringsonderwerpen	4. Monitoring via CNUE	5. Geen prioriteit
-------------------------	-------------------	--	------------------------	--------------------

- Er moet voorzien worden in nodige digitale infrastructuur (op nationaal niveau) om tegemoet te komen aan digitale eisen (cfr. digitale bv en identiteitscontrole);
- Er moet voorzien worden in een interoperabele e-ID structuur, compatibel met bestaande systemen (ook in het notariaat);
- Veiligheid en gegevensbescherming moet voorop staan bij digitale dienstverlening (denk aan certificering van online en biometrische identificatie);
- Er moet voorzien worden in een juridisch kader om e-ID in te zetten voor overdracht van juridische documenten;
- Er is behoefte aan de juiste digitale vaardigheden bij burgers om gebruik te kunnen maken van digitale toepassingen.

Thema's 2 & 3: Digitalisering recht & Grensoverschrijdende samenwerking

1. Lobby als KNB	2. Lobby via CNUE op eJustice onderwerpen	3. Monitoring als KNB	4. Monitoring via CNUE	5. Geen prioriteit
------------------	---	-----------------------	------------------------	--------------------

- Veiligheid moet voorop staan bij digitale dienstverlening (denk aan certificering van online en biometrische identificatie);
- Gedegen bescherming, ook van publieke registers, in de gegevensuitwisseling is cruciaal;
- Waarborgen van wederzijdse toegang tot nationale registers;
- Permanente opleiding van notarissen voor de juiste digitale vaardigheden.

Thema 4: Fraudepreventie

1. Lobby als KNB op WWFT ¹	2. Lobby via CNUE	3. Monitoring als KNB	4. Monitoring via CNUE	5. Geen prioriteit
---------------------------------------	-------------------	-----------------------	------------------------	--------------------

- Ondanks het enorme belang van strenge regels op het gebied van antiwitwassen (WWFT), mag de notaris niet in de rol van opsporingsinstantie worden gedwongen;
- Fraudepreventie dient zo veel mogelijk collectief georganiseerd te worden;
- Faciliteer de uitwisseling van gevoelige data met oog voor de nodige privacy en geheimhoudingsregels (zowel tussen notarissen als met ketenpartners);
- Evenals herhaling van de boodschappen onder vorige thema's m.b.t. de nodige digitale infrastructuur.

Thema 5: Regulering van het beroep 'notaris'

1. Lobby als KNB	2. Lobby via CNUE	3. Monitoring als KNB	4. Monitoring via CNUE op RIFP	5. Geen prioriteit
------------------	-------------------	-----------------------	--------------------------------	--------------------

- Behoud de uitzondering van het beroep 'notaris' in de Restrictiveness Indicator for Professional Services;
- Voortzetting in de lijn van de Dienstenrichtlijn, welke voorziet in een expliciete uitzondering voor notarissen.

5. Relevante EU stakeholders

De individuele activiteiten van de KNB worden afgestemd op concrete stakeholders. De vragen die hier centraal staan zijn 'Welke institutionele stakeholders spelen een cruciale

¹ Anti-Money Laundering/Combating the Financing of Terrorism (AML/CFT)

rol in de voor KNB belangrijke dossier?’ en ‘Welke andere organisaties kan de KNB mee optrekken in haar individuele activiteiten?’.

Europese institutionele stakeholders

Om de individuele lobbyactiviteiten van de KNB gericht af te stemmen, heeft de KNB de sleutelspelers binnen de Europese instellingen in kaart gebracht (zie ook Annex). Specifieke aandacht gaat hierbij uit naar:

- Binnen de **Europese Commissie**:
 - De beleidsofficieren binnen de bevoegde Directoraten-Generaal: DG GROW (Interne Markt); DG JUST (Justitie); DG CNECT (Communicatienetwerken, inhoud en technologie); DG FISMA (Financiële stabiliteit, financiële diensten en kapitaalmarkten);
 - De kabinetsleden van de bevoegde Eurocommissarissen: Thierry Breton (Interne Markt); Didier Reynders (Justitie); Ylva Johansson (Binnenlandse zaken); Mairead McGuinness (Financiële stabiliteit, financiële diensten en kapitaalmarkten);
- Binnen het **Europees Parlement**:
 - De leden van de relevante commissies: Juridische Zaken (JURI); Burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken (LIBE); Artificiële intelligentie in het digitale tijdperk (AIDA);
 - Hierbij gaat speciale aandacht uit naar Nederlandse Europarlementariërs binnen deze commissies;
- Binnen de **Raad van de EU**:
 - Nederlandse ministeries en de attachés op de Nederlandse Permanente Vertegenwoordiging in Brussel actief in de volgende Raadsformaties: Economische en financiële zaken (ECOFIN); Justitie en Binnenlandse Zaken.

Mogelijke partners

Daarnaast is de KNB zich in haar lobbyactiviteiten ook bewust van de rol van andere (Europese) associaties en organisaties die mogelijk eenzelfde visie op concrete dossiers delen. Hierbij wordt vooral gedacht aan de volgende organisaties:

- **Nederlandse organisaties actief in Brussel**: VNO-NCW; MKB Nederland; Nederlandse Orde van Advocaten (NOvA); Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders (KBvG);
- **Europese of internationale organisaties**: International Union of Notaries Professional Assistants (UIPAN); European Bailiffs' Foundation (EUBF); Vereniging van Europese Bestuursrechters (AEAJ); European Law Institute (ELI); European Judicial Network (EJN); Council of European Commission for the efficiency of justice (CEPEJ).

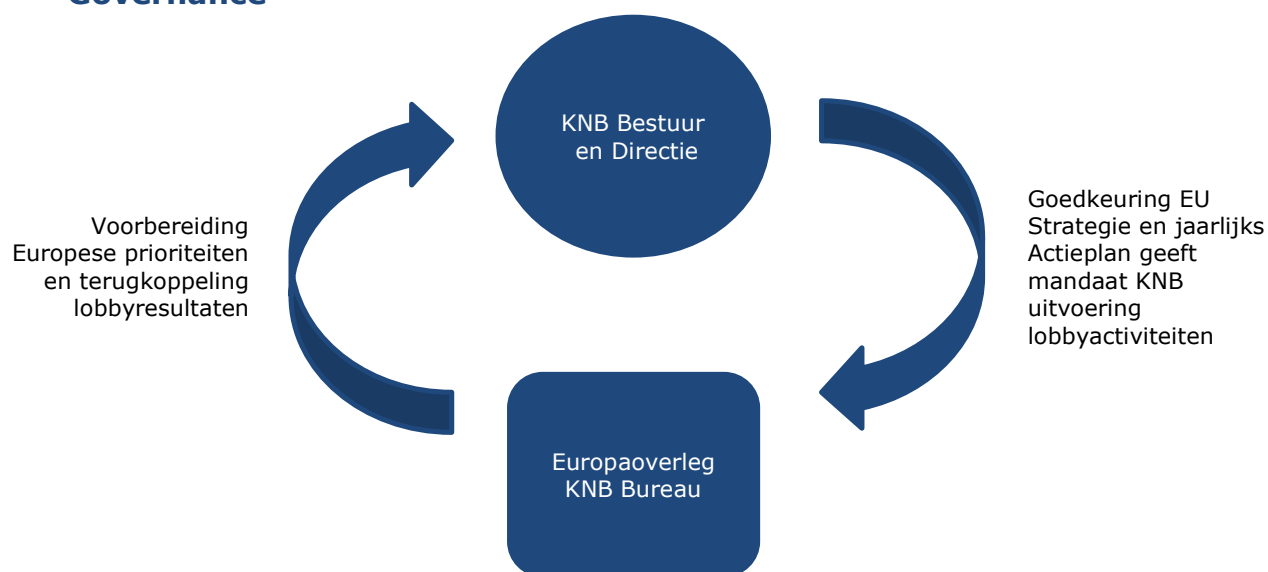
6. Betrokkenheid KNB bij uitvoering Europese Public Affairs activiteiten

Om meer structuur aan te brengen in de EU Public Affairs activiteiten, is een duidelijke governance voor alle betrokkenen belangrijk. Om tot heldere en transparante afstemming te komen, moet duidelijk zijn door wie, in welk besluitvormingsorgaan en wanneer,

beslissingen worden genomen. De basis hiervoor is de EU Strategie waarin de inzet van de KNB in Brussel op prioritaire dossiers staat omschreven. De strategie wordt verder uitgewerkt in een actieplan met concrete mijlpalen en acties op basis van de politieke en beleidsagenda en wordt jaarlijks opnieuw vastgesteld.

De EU Strategie (per EU mandaat) en het jaarlijkse EU actieplan worden goedgekeurd door de directie en het bestuur en voorbereid en uitgevoerd door de Afdelingen Public Affairs & Communicatie en Praktijkzaken.

Governance

Figuur. Interne governance voor de voorbereiding, vaststelling en uitvoering van de EU Strategie en het Actieplan

Europaoverleg

Eénmaal per 2 weken vindt een Europaoverleg plaats op het niveau van de dossierhouders Europa van de KNB, ondersteund door externe informatievoorziening en strategisch advies om de EU Public Affairs activiteiten van de KNB te coördineren en meer daadkracht te geven.

Het Europaoverleg is verantwoordelijk voor de **interne coördinatie met relevante Bureauleden en de externe coördinatie met de leden** die namens de KNB zitting hebben in werkgroepen van de CNUE. Zo ontstaat er een natuurlijke samenwerking in de organisatie waarbij Europese dossiers en activiteiten structureel op de agenda staan en bereikte lobbyresultaten weer teruggekoppeld kunnen worden aan het bestuur en de directie. Bureau- (en KNB-)leden die zitting hebben in een van de CNUE werkgroepen, worden afhankelijk van de agenda uitgenodigd om het Europaoverleg bij te wonen.

Dit Europaoverleg wordt gevoerd op basis van een **doorlopende actielijst** en aan de hand van een **dynamisch dossieroverzicht** waarin onder meer de volgende onderwerpen worden geagendeerd:

- Impact, timing en coördinatie Public Affairs Activiteiten per prioritair dossier;

- European Affairs kalender met overzicht afspraken EU stakeholders, evenementen en CNUE meetings zoals werkgroepen en General Assemblies.

Eénmaal per jaar wordt een breed Europa-overleg georganiseerd voor alle Bureau- en KNB-leden die betrokken zijn bij Europese en internationale activiteiten, zowel binnen de CNUE als andere Europese en internationale organisaties (zoals bijvoorbeeld de International Union of Notaries (UINL)). Dit overleg biedt de ruimte om de activiteiten uit relevante werkgroepen terug te koppelen, deelnemers te updaten over de Europese activiteiten van de KNB en verdere inbreng op te halen die relevant kan zijn voor de Public Affairs activiteiten van de KNB. Het overleg kan in een hybride vorm plaatsvinden (deels fysiek, deels online).

De gestructureerde en proactieve werkwijze van het Europaoverleg en de benodigde inbreng van leden bij het uitvoeren van strategische lobbyprioriteiten, zal de betrokkenheid en responsiviteit van de leden bij Europese dossiers vergroten.

Betrokkenheid KNB in CNUE

De **KNB is actief betrokken bij de activiteiten van de Europese koepel CNUE**. De CNUE heeft een klein secretariaat en is in grote mate afhankelijk van de betrokkenheid van haar leden voor de uitvoering van de lobbyactiviteiten. Een aantal CNUE-leden heeft een eigen vertegenwoordiging in Brussel met één of meerdere collega's en is goed aangesloten op het Europese besluitvormingsproces.

De KNB heeft geen eigen vertegenwoordiging in Brussel maar opereert vanuit Nederland. Zowel Bureau- als KNB-leden hebben zitting in de **werkgroepen van de CNUE**, welke een wisselende frequentie hebben. In anticipatie op de werkgroepen stemmen de deelnemende Bureau- en KNB-leden de voorbereiding samen met de portefeuillehouders Europa minstens één week voorafgaand aan het overleg af. Daarbij gaat concrete aandacht naar hoe de positie van de KNB in de werkgroepen zal verwoord worden, in overeenstemming met de bredere KNB positie en strategie. Na afloop van de werkgroepen koppelen de Bureau- en KNB-leden de uitkomst van het overleg terug aan de portefeuillehouders Europa.

Daarnaast neemt de KNB ook deel in de **CNUE General Assemblies**, welke drie maal per jaar plaatsvinden. De General Assemblies worden voorbereid door de portefeuillehouders Europa die samen met de (gedelegeerd) bestuurder deelnemen aan de overleggen.

De KNB zal door deze werkwijze een proactieve bijdrage kunnen leveren aan de werkgroepen en Public Affairs activiteiten van de CNUE maar ook autonomer kunnen opereren in Brussel met betrekking tot voor de KNB belangrijke dossiers.

Betrokkenheid bestuur en directie

Het bestuur en de directie worden op de volgende wijze en frequentie betrokken:

- **Eénmaal per kwartaal:** overleg om het bestuur en de directie te informeren over behaalde lobbyresultaten en de voortgang van de Europese strategie van de KNB;
- **Eénmaal per jaar:** goedkeuring van het jaarlijkse EU Actieplan;
- **Eénmaal per EU mandaat (elke 5 jaar):** goedkeuring van de EU Strategie;

- **Ad hoc:** bestuursleden kunnen waar nodig ook ingezet worden in de externe Public Affairs activiteiten.

Tot slot wordt **éénmaal per jaar een studiereis** georganiseerd naar Brussel met afspraken bij de Europese instellingen en belangrijke Europese Partners als de CNUE.

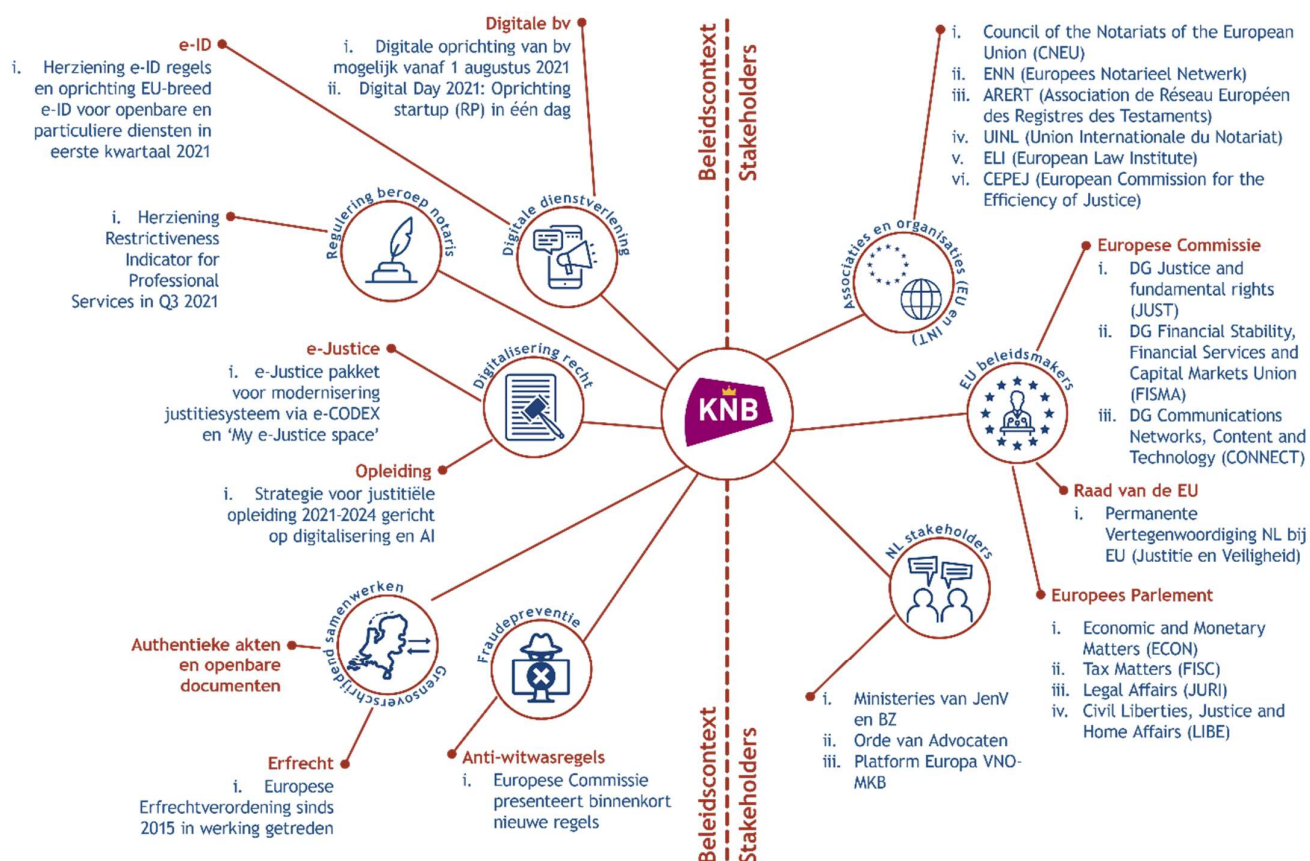
Betrokkenheid bredere organisatie en leden

Om de algemene betrokkenheid van de Bureau- en KNB-leden te vergroten bij Europese thema's wordt **één maal per jaar een Europaplatform** georganiseerd voor geïnteresseerden. Tijdens een interactieve samenkomst lichten de portefeuillehouders Europa de werkzaamheden in Brussel toe en kunnen vragen worden gesteld.

Daarnaast worden **Bureau- en KNB-leden ook op kwartaalbasis geüpdatet** over Europese ontwikkelingen, de Public Affairs activiteiten en lobbyresultatie van de KNB via NotarisNet.

Annex

Annex 1. Beleidscontext en stakeholders

Annex 2. Stakeholders in detail

Europees Parlement	- Lara Wolters (PvdA, lid JURI-commissie) - Liesje Schreinemacher (VVD, vervangend lid JURI-commissie) - Antoine Manders (CDA, vervangend lid JURI-commissie)
Nederlandse Permanente Vertegenwoordiging bij EU	- Hanneke Luijendijk (Afdelingshoofd Juridische en Institutionele Zaken) - Liesbeth Campo (Juridisch adviseur) - Elisa Sason (e-Justice en e-Codex) - Emile Schieman (e-Codex)

Europese Commissie	• DG GROW, E5 Single Market Enforcement • DG JUST A1 Civil Justice • DG JUST A3 Company Law • DG JUST, B3 e-Justice • DG CNECT H4 eGovernment and Trust • DG FISMA B5 Digital Finance • DG FISMA D2 Financial Crime
Nederlandse ministeries	• Ministerie van Justitie & Veiligheid • Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties • Ministerie van Buitenlandse Zaken
Andere associaties	• International Union of Notaries Professional Assistants (UIPAN) • International Union of Notaries (UINL) • Nederlandse Orde van Advocaten (NOvA) • European Bailiffs' Foundation (EUBF) • Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders (KBvG) • Vereniging van Europese Bestuursrechters (AEAJ) • VNO-NCW • MKB Nederland • European Law Institute (ELI) • European Judicial Network (EJN) • Council of Europe European Commission for the efficiency of justice (CEPEJ)